

Startsida > Debatt > Sverige som cirkulär innovationsekonomi

Sverige som cirkulär innovationsekonomi

av Örjan Strandberg i Debatt 2019-09-17 09:40

0 kommentarer Tar 4 minuter att läsa Gilla Tre svenska uppfinningar: Blixtlåset, skiftnyckeln och kylskåpet.

av Örjan Strandberg

”Innovation” = ”Uppfinning som nått marknad”.

Det torde inte vara någon större intellektuell utmaning för beslutsfattare att därför börja inkludera Sveriges uppfinnare i innovationsstrategin.

Förklaringen kanske är att man känner sig oerhört osäker på vad uppfinnare är och vad de gör.

Det grundläggande problemet med uppfinningar/innovationer är ju just **riskan** att det ännu-ej-existerande kan misslyckas. Detta får både statligt och privat riskkapital att dra öronen åt sig – speciellt i den ofta helt avgörande såddfasen. Riksrevisionen konstaterade [2014](#) att endast 0,2%(!!!) av statligt riskkapital (exkl 6:e AP-fonden) satsades här, medan det övervägande riskkapitalet hamnade i mogna och tillväxtbolag. (Där nya innovationer inte uppstår.)

Vare sig Vinnovatjänstemän, ALMI-rådgivare, inkubatorer, teknikförmedlare, PRV, affärsänglar, riskfinansiärer eller ens uppfinnaren själv, kan med säkerhet lova att en ny produkt/metod/teknologi kommer att lyckas.

Ingen kan garantera framtiden. Alla efterlyser envist validering och verifiering. Vi behöver inse att just denna magiska kristallkula aldrig kommer att finnas.

Kanske kan vi göra något som är näst bäst?

Utöver att representera Nationella Innovatörsrådet och Stockholms Innovatörskrets har mitt professionella yrke sedan 1980 varit som beställningskompositör och producent för näringslivet där jag levererat musik till bildspel, koncernpresentationer, kongresser, kampanjer, invigningar, utställningar, jinglar, reklamfilmsmusik mm mm.

En professionell kompositör kan normalt sett - till skillnad mot uppfinnaren - nöja sig med att skriva ned det hen har hittat på, på notpapper eller i digitalt och ljudande format. Hen behöver oftast inte starta nåt särskilt företag, skriva affärsplan, söka riskkapital, starta verkstad mm mm

Vill en kompositör försörja sig på det hen hittar på, finns sedan länge en upptrampad näringskedja. Där finns musikförläggaren, vars enda verksamhetssyfte är att se till att artister, orkestrar, TV-serier, långfilmer, reklam, TV-spel och annat använder den komponerade musiken.

Musikförläggarens tjänster kostar inte komponisten ett öre. Ersättning får förläggaren genom en avtalad procentsats först när musiken spelas, streamas eller på andra sätt konsumeras.

Bredvid förläggaren står ett skivbolag [numer kallat musikbolag] som - utan att ta betalt - hemskt gärna produktifierar låtskrivarens påhitt till skiva, fil och stream. När produkten säljs får komponisten royalty för varje konsumerad/såld enhet.

Och sedan står där hela kontaktytan till allmänheten; web och appar, Radio- och TV-kanaler, film och dataspelsindustri, reklam mm! De här entreprenaderna behöver också musik för att kunna attrahera lyssnare, tittare och konsumenter.

All världens distributörer, nyttjare och konsumenter av musik, får denna smidigt och 'kostnadsfritt' levererad av världens kompositörer och musikproducenter, genom det här utvecklade systemet.

Tänk om industrin på motsvarande sätt kunde få kostnadsfri, kontinuerlig produktutveckling?

Tänk om Sveriges 270 000 mikroföretag; verkstäder, fabriker och mindre industrier utan egna FoU-avdelningar, var så angelägna om produktutveckling, att de var beredda att ta på sig både prototyputveckling, framställning och marknadsföring mot att kostnadsfritt få ensamrätten till nya produkter/metoder/tekniker inom sin speciella bransch, mot att som enda villkor, utbetala avtalad royalty, aktiverad först om och när produkterna säljer.

Nu finns det en framtagen modell för denna idé om en cirkulär näringsekonomi, där innovatörer/produktutvecklare, företagen och finansierarna är motorn.

Modellen kallas för [KEI-link](#) och är framarbetad av STIK i samarbete med IUC – Industriella Utvecklingscentra.

Apropå mitt inledande resonemang om behovet av garantier, kristallkolor, valideringar och verifieringar, vill jag förklara den centrala vitsen med KEI-links tre parter:

Den enda part som med största säkerhet är kompetent just att validera/verifiera en ny produkts marknadspotential, är de marknadsetablerade företag som redan har tillverknings- och/eller försäljningserfarenhet inom det affärsområde den presenterade uppfinningen tillhör.

Om **företagen** – genom t.ex. KEI-link - kan bli de huvudsakliga validerarna/verifierarna för nya produkter och innovationer, skulle statligt och privat **riskkapital** (som har backat 70% de senast 10 åren) se den finansiella risken med innovationsinvesteringar, avsevärt minimerad.

Innovatörerna/uppfinnarna står beredda att kontinuerligt leverera produktutveckling och innovationer till Sveriges företag, inom alla deras affärsområden.

Sverige skulle kunna bli en banbrytande cirkulär innovationsekonomi.

Om regeringen och näringslivet vill.

Örjan Strandberg
Talesperson för Nationella Innovatörsrådet
Ordförande för Stockholms Innovatörskrets

